

arviot

Petri Tamminen: Mitä onni on Otava

Petri Tamminen (s. 1966) on **Juha Seppälän** ja **Arto Salmisen** ohella suomalaisen miehen nykyaikaisen kärkeä. Hänen sanallinen tehonsa perustuu äkiväärään huumorin ja haikean ahdistuksen rinnastamiseen, psykologisesti paljastaviin yksityiskohtiin, mikä on tuonut hänelle muun muassa Finlandia-ehdokkuuden.

Uudessa *Mitä onni on* -teoksessa apurahoitettua onnea etsivät kirjailijapäähenkilö ja hänen nuorempi maalaajaystävänsä Hannu. Juoni vie laitostuneen tutkijan luota lottovoittajaan, eristyneestä ekoyhteisöstä lunastamattomaan menneisyyteen. Juonenkäännteet ovat hyvin arvatavia, mutta silti kliseisessä arkisuudessaan kiehtovia: "En mä halua olla onnellinen. Mulla on muutakin teke-

mistä." Unelias, itsekeskeinen kertoja on yhtäaikaisesti lupsakka, mutta myös säälimättömän onnea etsiessään. Teos on kuin varkain väkevä satiiri paitsi onnenteollisuudesta, myös kirjailijantyön vieraannuttavuudesta. Aito merkitys elää vasta yhteydessä muihin ihmisiin. Tamminen kirjoitus-pakenee ikoneja ja kimaltelee eleytä, aitoa arkea.

Aki Filander

"Onni kliseen alla."

Klaus Thunder & Ukkosmaine: Salamaiskot, salamaveljet Juki-010

Keikkalavalla kaikkensa antavana bändinä tutuksi tullut Ukkosmaine on itse linjannut kolmannen albuminsa kunianosoitukseksi rohkeudelle. Joensuusta ponnistava kaksikko, laulaja **Klaus Thunder** ja koskettimistaan tehoja irti repivä **Wilhelm Meister** ovatkin kasanneet teemaa sivuavien kymmenen biisin setin, jonka välillä ei juuri hengähdystaukoja suoda. Reilu puolituntinen sujahtakin sujuvasti läpi: aloitusbiisin *Ukkosmaineeseen* int-

rosta ei tunnu kuluneen levyllisen vertaa, kun päätösherkestely *Tiilkutäkin* alla vetelee jo viimeisiään.

Ehkä tässä on myös *Salamaiskot, salamaveljet* -albumin heikko kohta. Materiaali on toki taattua Ukkosmainetta, tarttuvaa ja hauskaa sanoitettua, mutta ehkä aiempiin kahden albumiin verrattuna materiaalia vaivaa tietty tasapaksuus. Joku voisi kutsua sitä tasalaatuisuudeksikin, mutta tämän karjalaisuuden kohdalla tietty rosoisuus on tullut tutuksi.

Lähimmäksi tätä piirrettä

Ukkosmaine pääsee tällä levyllä ehkä biisissä *On/off*, jolla se tulkitsee omalla jäljittelemättömällä tavallaan suomalaisen miehen kaipuuta. *Pussailumetsän* lyriikoille ei voi puolestaan olla hymyilemättä. Ylipäättään levystä on lausuttava "varoitus": kertosäkeet jäävät soimaan päähän!

Loppujen lopuksi Ukkosmaineen kaltaisen keikkakoneen kohdalla *Salamaiskojen, salamaveljien* arvon määrittää, miten uuden levyn biisit alkavat elää livenä. Hyvät ainekset ovat olemassa.

Iiro-Pekka Airola

"Kun Yamaha soi, ei itkeä saa."

Marko Hautala: Itsevalaisevat Tammi

Marko Hautala yhdistää luontevasti romaanissaan *Itsevalaisevat* todentuntuisuutta ahdistusta ja sosiaalisia ongelmia unenomaiseen kauhukuvastoon. Aikuisen ja nuorten välisen etäisyyden yli tähtytään vesisateen sumentaman autonikkunan läpi tai psykologin pöydän yli, huonolla menestyksellä. Kun aikuiset eivät onnistu auttamaan itse-

äänkään, nuoret löytävät itselleen yhteisön hämärästä kalakultista.

Vakava tarina on sosiaalista realismia ja jännitystä, eivätkä kauhuelemeetit, kuten kuvottavankiehtova initiaatoriitti tai demoneita pelkäävä rippipappi, vie sitä liikaa generajojen yli. Enemmänkin olisi voinut kyllä revitellä.

Arkitodellisuuden rajoja ylittävien

tunnelmien lisäksi Hautala on vahvimillaan nuorten sielunelämän kuvauksen vaikeassa lajissa. Johtuneeko genresekoittelun tuomasta varovaisuudesta, mutta etenkin aikuiset ovat uskotavuudessaan hieman arkityyppisiä. Siksi romaani tuntuu osin liiankin loppuunmietityltä. Valmiutta ja tasapainoisuutta ei voi kuitenkaan pitää miinuksena.

Panu Väänänen

"Nuorta ahdistusta kalakultissa."

www.jyy.fi/ilokivi

ILOKIVI OnStage

MARRASKUU 2008

PE 7.11. Seisomapaikka | 21-03 | 10 / 7 €
Improryhmässä mm. Jussi Simola, Jukka Lindström, Tommi Mujunen ja Joni Koivuniemi. MC Teemu Vesterinen. www.seisomapaikka.com

LA 8.11. Reggae connection | Yläkerta | 21-03 | 4 €
Roots reggae, ragga and dancehall. Mad Beatz Deejayz.

LA 8. - SU 9.11. Vinokino | klo 12 alk. | alk. 5 €
Suomalainen gblt-elokuvafestivaali. www.vinokino.fi

LA 8.11. Club Kaappi | 21-03 | 3-6 €
Vinokino-bileet ravintola Ilokivessä

TO 13.11.- SU 15.11. Arkisten Upeeta -elokuvalifestivaali 10 v.!
Lisätietoja ja ohjelmisto: www.arkistenupeeta.net

KE 19.11. Pidä hyvänä! | 19-02 | 3 / 4 €
JYYn Hyvinvointiviikon iltaklubi: Sami Kukka, Muuan mies, Jaakko Eino Kalevi ja Kim Curly + hyvät deejit! Showtime klo 20.

TO 20.11. Seisomapaikka | 18-03 | 10 / 7 €
MC Teemu Vesterinen, Craig Cambell (CAN) and Rich Hall (USA). www.seisomapaikka.com

PE 21.11. Suuri väittelyilta! | klo 19 alk. | 3 / 4 €
Mukana mm. Johanna Tukiainen, Timo Harakka, Paavo Arhinmäki, Maria Guzenina-Richardson, Saska Snellman ja Bjarne Kallis. Showtime klo 20.

LA 29.11.2008 JYYn kirpputori | Yläkerta | 11-14

Ylioppilastalo Ilokivi
Keskussairaalan tie 2

K 18

kampus kino

Ti 4.11. kello 19

Fatih Akin: Taivaan reunalla
(Saksa/Turkki/Italia 2007, K11)

Taivaan reunalla kertoo Saksassa asuvasta nuorukaisesta, jonka isä pistää leskeksi jäätyään hynttyyt yhteen prostituoidun kanssa. Tarinaan kytkeytyy myös naisen tytär, seksuaalista tasa-arvoa puolustava aktivisti, jonka joutuu pakenemaan Turkin poliisia Saksaan.

Niin ikään saksalaisen ja turkkilaisen kulttuurin yhteensovittamista käsittelevä **Fatih Akinin** aiempi elokuva *Suoraan seinään* nähdään Ilokivessä samana päivänä kello 16.30 osana Eurolla koko maailma -elokuvatapahtumaa.

Ti 11.11. Paul Thomas Anderson:
There Will Be Blood (USA 2008, K13)

Viime vuosien ykköselokuvien joukkoon kohotetun *There Will Be Bloodin* kohdalla on kehuttu paitsi kuvakerrontaa, myös osittain 1920-luvulla julkaistua **Upton Sinclairin** romaaniin perustuvaa tarinaa sekä Radioheadin kitaristin **Jonny Greenwoodin** säveltämää musiikkia.

Päähenkilönä on öljyä löytävä häikäilemätön kaivomies, jonka roolista näyttelijä **Daniel Day-Lewis** palkittiin Oscarilla.

Ryysyistä rikkauksiin -tarinan valtakamppailua sävyttää myös saarnamies, jota esittää niin ikään kehuja suorituksestaan kerännyt **Paul Dano**.

Iiro-Pekka Airola
toimittaja@jyy.fi

DIVARIN HELMI

Kultamitalistin kultalevy-yritys

Carl Lewis: Break It Up (Mega 1986)

TÄLLÄ PALSTALLA ON jo pitkään ihmetelty urheilijoiden lauluintoa, jonka tuloksena on syntynyt melkoinen määrä huonoja levyjä. Kyseessä tuntuu olevan globaali ilmiö, sillä levyjä ovat suomalaisten lisäksi tehneet ainakin Kamerunin futislegenda **Roger Milla**, koripallotähti **Shaquille O'Neal** sekä olympiamitaleita kahminut pikajuoksija **Carl Lewis**.

Näistä kolmesta erityisesti Lewisin laulu-ura on täynnä mielenkiintoisia vaiheita, vaikka hän julkaisi vain kaksi singleä. Voitettuaan ensimmäiset olympiakultansa Lewis levytti kappaleen *Goin' For The Gol* vuonna 1984 yhdysvaltalaisen yhteistyökumppanien kanssa. Kakkosinglen *Break It Up* (1986) taustalta taas löytyy joukko belgialaisia diskotouottajia.

Break It Upia kuunnellessa selvää, että Lewisin laulua-

ni on melko korkea ja persoonallinen, mutta ei olleenaan huono. Kappaleen sanoma tuo voo kansojen yhdistymistä ja ristiriitojen unohtamista. Kelpo sävellyksen saattaa naurunalaiseksi tällä kertaa musiikkivideo, joka onneksi löytyy Youtubesta.

Videossa on leikattu sekaisin Lewisin huippuhetkiä yleisurheilukentiltä ja omituisia tarinaa, jossa Lewis pumpkaa rautaa laulaen punttisalilla ja siirtyy tiukkojen aerobicityttöjen kanssa porealtaaseen. Videon lopussa Lewis kuitenkin jättää nuoret naiset veteen keskenään ja menee saunaan tukevan keski-ikäisen naisen kanssa. Nainen kiinnittää saunan oveen "Ei saa häiritä" -kyltin ja iskee silmää ennen kuin video päättyy.

Break It Up nousi Ruotsin singlelistan kolmosijalle joului-

kuussa 1986, mutta Yhdysvalloissa kumpaakaan singleä ei ilmeisesti edes julkaistu.

Niinpä Lewisin laulusuorituksista lienee uudella manteleella tutuin Yhdysvaltojen kansallislaulun häpäisy New Jersey Netsin korispelissä 1993. Lewis lauloi *Star-Spangled Bannerin* niin pieleen, että yleisö buuasi ja **Michael Jordan** painoi vaihtopenkillä päänsä alas inhotuksesta. Tämäkin suoritus löytyy Youtubesta.

Pieleen laulaessaankin Lewis kuitenkin onnistuu kuulostamaan paljon siedettävämmältä kuin **Eddie Edwards** tai **Matti Nykänen**. Niinpä voi taas todeta, että ulkomailla osataan asiat paremmin.

Mikko Mattlar

Sarjassa esitellään unohtuneita kultilevyjä.